

A GRANDMOTHER ARRANGES A SETTLEMENT (^LŠUḤḤA, LITERALLY, PEACE) WITH A GRANDSON AND THE GUARDIANS OF HER OTHER GRANDCHILDREN FOR HER DAUGHTER AND HERSELF.

(Alexandria, May 28, 1207)

This document is of special interest for several reasons, in particular, because it shows again the dominant position of "the old lady" in the Mediterranean house. Here a widow whose sons are dead and two of her grandsons are already grownup and fight each other in court takes the initiative for the peaceful settlement of a family strife over a will.¹

The document is a draft written on a long strip of paper containing 123 lines. It is in the hand of Judah, the teacher, son of Aaron, the physician, (Ammānī, who served also as court clerk and notary, [↑]~~and~~ in his ^M hand many documents, issued in Alexandria from 1201 through 1243, have been preserved.

TS 24.81

Testimony

Grandmother
Sitt al- Ma'ānī ("Lady Eloquence"),² the accomplished woman,³ the daughter of (his) h(onor), g(reatness, and) h(oliness, our) m(aster) and t(eacher) Yeshū'ā, the esteemed elder, son of Mr. Hillel, the esteemed elder, son of Mr. Japheth, the esteemed elder, (may he) r(est in) E(den), the wife of (his) h(onor etc.) Abraham, the esteemed notable, son of ... Solomon ..., appointed her own son, ... Solomon, the respected young man, son of Mr. Abraham ..., (may his) R(ock, that is, God) k(eep him), as

her representative, to secure all that her father had willed her in his testament at the time of his death, namely the (family) house and 100 dinars.

Long negotiations had been going on between the representative Mr. Solomon, the aforementioned respected young man, and the guardians, namely (his) h(onor etc.) Amram and ... Zechariah, the respected elders, the sons of (his) h(onor etc.) Nethanel, the honored notable, the trustee of the court⁴ (may he) r(est in) E(den), and the elder Bu 'l-Fadl, son of the elder Bu 'l-Najm, son of the elder Bu 'l-Faraj, son of Hilāl, the aforementioned deceased, (may he) r(est in) E(den).⁵

Finally the deeds of the house were presented to the aforementioned Sitt al- Ma'ānī in our presence, we, the witnesses, after we had taken proper cognizance of her, whereupon we made the symbolic purchase from her correctly and completely to the effect that she had received, acquired, and taken possession of the deeds of⁶ the house, which is known as their⁷ domicile up till now and which her father had bequeathed her in his testament.

Then she released the aforementioned guardians and all others mentioned in the testament with regard to this house in a legal and valid way, testifying complete receipt, after which no revocation was permitted and which no other document could annul nor any interpretation could weaken. This declaration like other releases of this type was final and binding her and her heirs after her death for the benefit of the guardians and the orphans under their tutelage and the latters' heirs after their death.

This symbolic purchase was made from Sitt al- Ma'ānī in the presence of her husband⁸ ... Abraham ... on the 28th lyyar of the year 167 of the Cr(eation).⁹ Hēfeṣ,¹⁰ son of Mr. Joseph, (may he) r(est in) E(den), acted as witness together with me.

Subsequent¹¹ On the next day the gold was brought, to be delivered to the aforementioned Sitt al- Ma'ānī. We, the witnesses, after having taken proper cognizance of her,¹² made the symbolic purchase from her correctly and completely to the effect that she had received and taken delivery of 100 dinars of Fustat coinage and that she had released the aforementioned guardians and orphans, the children of her two brothers, from the weighing and assaying¹³ and from giving an oath about it or about anything else connected with the bequest made to her by her father ... Yeshū'ā ... in his will. She has not retained any right or claim against the aforementioned guardians, or anyone connected with that will and has released them from all claims, suits, and types of oaths.¹⁴

Then the symbolic purchase was made from her husband ... Abraham ..., son of ... Solomon ..., son of ... Joshiah¹⁵ ..., the husband of the aforementioned Sitt al- Ma'ānī, that he approved in a correct, legal way all she had undertaken from beginning to end. The aforementioned Sitt al- Ma'ānī had acted on condition that the aforementioned guardians stood security against the orphans¹⁶ and safeguarded her rights by registering the house bequeathed her by her father in her name.¹⁷ This happened on the 29th lyyar of the year 167 of the Cr(eation). Hēfeṣ B. Joseph ... acted as witness together with me.

Testimony

We, the witnesses, made the symbolic purchase from Sitt al- Kuttāb,¹⁸ the accomplished woman, the daughter of ... Aaron, ..., son of ... Japheth ..., the widow of ... Yeshū'ā ..., son of ... Hillel ..., son of ... Japheth ..., after having made proper cognizance of her, to the effect that she had received and taken possession of 60 out of 100 dinars of Fustat coinage due to her. Whereupon she released the guardians and the orphans, the children of her sons, the elder Bu 'l-Najm and the elder Bu 'l-Ḥasan, may God have mercy upon them, from the weighing and assaying and any oath concerning this or any other matter. The balance of 40 dinars remained in her favor and will be paid out to her in full.¹⁹

She received also a pair of ^{pins}~~needles~~ with pearls bequeathed her by her husband ... Yeshū'ā in his will. Thus there did not remain for her any claim or right emanating from her marriage contract or anything else against the executors and the orphans under their tutelage, and she released them ...²⁰

The widow Sitt al-Kuttāb arranged this "peace" only after she had said to us many times: you cannot get a settlement from me unless you have first settled with my daughter Sitt al- Ma'ānī. When she will be settled, you can get a settlement with me, too.²¹

Sitt al-Kuttāb said to us also: I shall not release you until the guardians release me from the oath of the widow²² and from all other possible claims and demands of the orphans and stand security against them, also from all other claims, demands and oaths. Therefore, the symbolic purchase was made from the guardians, namely ... Amram ... and ... Zechariah ..., and from Joseph ..., son of rabbi Hillel

the scholar,²³ son of ... Yeshū'ā ..., that they released the widow Sitt al-Kuttāb, daughter of ... Aaron ... from the oath of the widow which to give she was obliged while collecting what was due her from her marriage contract. Thus there remained with them no claim etc.

Then the marriage contract of Sitt al-Kuttāb was torn in our presence, we, the witnesses, and no right or claim emanating from it remained with her.

This happened on Monday, the 29th lyyar of the year 167 of the Cr(eation). Hēfes b. Joseph ... acted as witness together with me.

Then the symbolic purchase was made from the above mentioned guardians, namely ... Amram and ... Zechariah, and ..., ²⁴ the esteemed young man, that they would register Sitt al- Ma'ānī with both Jewish and Muslim authorities²⁵ as proprietress of the house willed to her by her father ... Yeshū'ā ... and stand security for this registration against the orphans.

This happened on the date mentioned above. Hēfes, son of Joseph, the trustee,²⁶ (may he) r(est in) E(den), was with me.

Notes

1. This is her family:

Japheth (← probably identical →) Japheth
 |
 Aaron Hillel (Ar. Hilāl) Joshiah
 | |
 Sitt al-Kuttāb m. to Yeshū'ā (Bu 'l-Faraj), d. Solomon
 | |
 Hillel (Bu 'l-Najm), d. Bu 'l-Ḥasan, d. Sitt al-Ma'ānī, m. to Abraham
 | |
 Joseph (Bu 'l-Fadl) son(s) Solomon
 and sibling(s)

2. The strange name "Eloquence" for both males and females is perhaps a mother's joke, when the newborn made much noise.

3. An epithet, in the thirteenth century ^{ten}office given to a respectable woman (al-mar'a 'l-kāmila). ^{or al-kāmīl}

4. The two brothers had inherited the office of their father as trustees of the court. They had probably argued that the execution of the testament should be deferred until all of the orphans would be of age and able to submit any objections to their grandfather's will they might then have.

5. Solomon's first cousin. For variety ^{is}sake the clerk replaced the Heb. Joseph b. Hillel b. Yeshū'ā b. Hillel by its Ar. equivalents and expressed the name Hillel (which was understood, like Ar. Hilāl, as "new moon") once by Bu 'l-Najm ("the one with the star") and once by Hilāl. See p. 16.134, n. 8, above and here, nn. 15, 23, 26. Even the simple words "orphans" or the "aforementioned" are sometimes in Hebrew and sometimes in Arabic.

6. Ar. matā^e, a colloquial form of expression, see Blau, Grammar, p. 159.
7. Of the family.
8. Since a husband was financially responsible for his wife, he had to approve her dealings. But he rarely acted as her legal representative.
9. The number 167 is abbreviated from $4000 + 800 + 167 = 4967$, corresponding to 1207.
10. Signed TS 12.698 as member of the rabbinical court of Alexandria in 1220. The name Hēfes ("object of love") is not biblical, but was used during the Middle Ages. See also Isaiah 62:4.
11. Ar. thānī yawm, which is very colloquial, see Blau, Grammar, p. 166.
12. Here one clearly sees that this phrase, normally used when a female person is introduced, was a mere formulary.
13. No doubt the gold had been delivered in a sealed purse certified as the correct sum by a government office or a licensed assayer.
14. Nine lines, repeating the usual phrases of a release (see here, above) as well as the types of oaths from which the other party was freed.
15. The name of the grandfather had not been given before. This addition, too, served the aim of avoiding monotony.
16. That is, defended her rights, when the orphans, come of age, would sue her.
17. The last five lines of the first page are much damaged, but the meaning of the passage is clear: The first word in the last line is bi-muk]atabat, the technical term for registering a house, see the end of the document.

18. "Queen of the Scribes" - a rather common name, probably in families with members in government service (kātīb).
19. The marriage contract of the old lady had stipulated that she would receive 100 dinars from the estate of her husband. In order to settle first the affairs of her daughter, she contented herself, for the time being, with 60 dinars. Nothing is said here about the term of the payment of the balance. Obviously, this was still a moot point, and Sitt al-Kuttāb, wishing once and for all to secure her daughter's rights, left her own claims for a later occasion.
20. Again nine lines of almost the same legal parlance as above.
21. This explanation was necessary in order to justify the strange fact that the marriage contract was torn to pieces (see below) although the widow had not yet received all due to her.
22. The widow, before receiving what is due to her from her marriage contract, must give an oath that she possesses nothing belonging to her late husband.
23. This is the first time that this title is attached to the name of Sitt al-Kuttāb's son.
24. Here the scribe (at the end of a line) skipped over the name of Joseph, Sitt al-Ma'ānī's nephew.
25. About the usage to register a house both before Jewish and state authorities, see p. , below.
26. Only here, where Hēfēs is mentioned for the fourth time, the position of his father as trustee of the court is indicated, see Med. Soc., II, pp. 80-81.

צלחה (פשוטה) בעניין ירושה בין סת אלמעיני, באי כוח יתומי
בני אחיה ובין אמה סת אלכטאב. 28 מאי 1207

בכתב ידו של יהודה המלמד אלעמאני ועל כן אולי באלכטנדוריה

ש"ס 24.81

זכרון עדות

5. 12. 1962

1 בעד מא וכלת סת אלמעיני אלמארא אלכאמלה

2 ברת לזק מר ור ישועה הזקן הנכבד ביר

3 הלל הזקן הנכבד ביר יפת הזקן הנכבד זל

4 זוג לזק מר ור אברהם השר הנכבד בן לזק

5 מר ור שלמה השר הנכבד זל ולדהא בטנהא

6 לזק מר ור שלמה הבחור היקר ביר אברהם

7 השר הנכבד הנזכר שז פי אסתכלאץ אלזכרת

8 אלדי אוצא להא אביהא בהפי וציתת ענד

9 סמאתה והו אלדאר ואלק דינאורגרת מפאורגרת

10 כתיר בין מר, שלמה // אלוכיל // הבחור היקר הנזכר

11 ובין אלאוציה והם כניק מר ור עמרם וכניק

12 זכריה הזקנים היקרים בני כניק מר ור

13 כתנאל השר הנכבד נאמן בית דין זל ואלשיך בו אלפזל = 1. 12. 1962

14 ולד אלשיך בו אלנזם בן אלשיך בו אל פרב בן הלאל = 1. 12. 1962

15 אלמאופי אלמדכור זל אכרה אן אחטר כתב

16 אלדאר אלי סת אלמעיני הנזכרת בחזרתנא

17 פאקנינא מנהא נחן אלשהוד בעד צחה אלמערפה

18 בהא קנין צחית סתופי אלשרט במעכשיו

19 אנהא קבצת ותסלמת וצאר אלי ידהא אלכתב

20 מתאע אלדאר והי תערף בסכנהא אלי אלאן

אפי' הבר 2. 12. 1962

בנימא סת ואלכטאב 12

3. 12. 1962
אפי' הבר 2. 12. 1962
בנימא סת ואלכטאב 12

3. 12. 1962
אפי' הבר 2. 12. 1962
בנימא סת ואלכטאב 12

- 22 אלדי אוצא בהא להא אביהא בוצייתה ואבראת
- 23 אלאוציא (!) אל // אלמדכורין אלדאר אלמדכורה בראה // וכל מן לה
דכר פי אלוצייה ((בראה))
- 24 צחיחה תאבתה בראה קבץ וא^סתיפא בראה
- 25 לא רגעה להא בעדהא ולא חנה תבטלהא ולא
- 26 תאויל יעלהא בראה באתה באיזה נאפדה
- 27 הי ווראתהא בעדהא ללאוציה ולליתומים אלדי
- 28 תחת אמרהם ווראתהם בעדהם // בראה // מתל סאיר
- 29 אלנבארי בלהם כאן הדא אלקנין מן סת אלמעאני
- 30 הנזכרת בחזרה בעלהא כניק מר ור אברהם
- 31 השר הנכבד שץ פי יום אלכח מן אייר
- 32 שנת קסז ליצ' ומעי פי אלשהאדה חפץ ביר יוסף נץ
- 33 תם אחטר אלדהב תאני יום
- 34 ליסלמה לסת אלמעאני הנזכרת פאקנינא מנהא
- 35 נתן אלשהוד בעד צחה אלמערפה פבהא קנין צחיח
- 36 מסתופי אלשרוט במעכשיו אנהא אתסלמת
- 37 וקבצת אלץ דינ מצריה ואבראת אלאוציא אלמדכורין
- 38 ואליתומים אולאד אכ(ופיהא מן) אלוזן ואלנקד ומן
- 39 אלימין עליה או ^{מנה יהו}עלשי אלדי אוצא להא
- 40 אבוהא מר ור ישועה הזקן הנכבד הנזכר נץ
- 41 פי וציתה ולם יבק להא חק ולא טלב ולא זכות
- 42 קבל אלאוציא אלמדכורין ולא כל מן לה
- 43 ואבראתהם מן גמיע אלדעאוי ואלמסאלבאת
- 44 ומן סאיר אצנאף אלשבועות ואלחרמות ואלבלגולים
- 45 ואפילו הדרת הראש ואפילו על יד גלגול ואפילו

Plan {

באלו ציורים

23-4

- 46 חרם סתם // ומן אלדאר אלמדכורה // ומן כל מא לה אסם והגא וחרף ומעני
- 47 מימות עולם ועד עכשיו והנה אלאברה עליהא
- 48 פי חיתתהא ועלי וראתהא בעדהא ללוזיין אלמדכורין
- 49 ולליתומים אלדי תחת אמרהם ולוראתהם בעדהם
- 50 בראה צחיחה תאבתה בראה קבץ ואסתיפא בראה
- 51 לא רועה להא בעדהא ולא חנה תבטלהא ולא
- 52 תאוויל יעלהא באתה ואיזה נאפדה סתל סאיר
- 53 (אלאבאר) כלהם תם נפד אלקנין מן בעלהא כג"ק מר
- 54 (ור) אברהם השר הנכבד ביר שלמה השר הנכבד
- 55 ביר יאשיהו השר הנכבד נל בעל סת אלמעאני
- 56 הנזכרת // בתסויגה // גמיע מא אקני מנהא בה מראש
- 57 ועד סוף תסויג צחית שרעי לאנ
- 58 לא תעקב ומא אקנאת סת אלמעאני
- 59 מן נפסהא בהדא אלקנין אלמדכור
- 60 אלא בשרט אנ יקנא מן אלאוציא אלמדכורין
- 61 יצמנו דרך אלאתאם ויכלצוהא כלאץ כלי
- 62 באתבה אלדאר אלדי אוצא להא בהא אבוהא (בוציתהא)

ע מ ד ב

- 1 מתל מא אבראתהם
- 2 אלכט מן אייר שנת קסז ליצי וחרף פי
- 3 אל שהאפה תפץ בר יוסף נל
- 4 זכרון עדות
- 5 אקנינא נתן אלשהוד מן סת אלכתאב אלאמראה אלכאמלה
- 6 ברת כג"ק מר ור אהרן הזקן הנכבד ביר (יפת
- 7 הזקן היקר נע אלמנת כג"ק מר ור פלוצצ יסועה הזקן

33 אעלמו אני מא אבריתכם אלא בשרט אן יברוני אלאוציא

34 אלמדכורין מן שבועת האלמנה ומן סאיר אלדעאוי

35 ואלמטאלבאת ען אליתומים ויצמנו דרכהם ומן סאיר

36 אלדעאוי ואלמטאלבאת ומן סאיר אנצאף אלשבועות

37 ואלחרמות ואלגלגולים פאקנן מן אלאוציה אלמדכורין

38 והם כג"ק מ" ור' עמרם וכג"ק מ" ור' זכריה הזקנים

39 היקרים ומר ור' יוסף הבחור היקר ברבי הלל התלמיד

40 ברבי ישועה הזקן הנכבד נ"ע קנין צחיה במעכשיו

41 אנהם אבראו אלאלמנה סת אלכתאב ברת מ" ור'

42 אהרן הזקן היקר הנזכר נ"ע מן שבועת האלמנה

43 אללאזמה להא פי אסתיפא כתובתה ולם יבק להם

44 ענדהא חק אלבתה ואנהם אברואהא ען אליתומים

45 וצמנו דרכהם ואברואהא איצא מן סאיר אלדעאוי

46 ואלמטאלבאת ומן סאיר אלנאף אלשבועות ואלחרמות

47 ואלגלגולים להא וצוראתהא בעדהא בראה צחיה

48 תאבתה בראה קבץ וכו'

51 תם קטעת אלכתובה אלדי לסת אלכתאב הנזכרת

52 ולם יבק להא חק ולא סלב פיהא בחצרתנא נתן אלשהוד

53 כאן דלך פי יום אלב אלכ"ט מן אייר שנת קסז ליצ'

ומעי חפץ ברבי יוסף נע

54 תם נפד אלקנין מן אלאוציא אלמדכורין אעלאה

55 כג"ק מ" ור' עמרם וכג"ק מרור זכריה ומר ור' שכת את השם: יוסף

56 הבחור היקר אנהם יכתבו סת אלמעאני הנזכרת

57 // באל יהוד // ואלמסלמין // פי אלדאר אלדי אוצא להא בהא אבוהא

58 הנזכר ויצמנו דרך אליתאם פי הדה אלמכאתבה

60 כאן דלך פי אלתאריך אלמדכור אעלאה ומעי

61 חפץ בר יוסף הנאמן נע

§ הוא בו אלנום
recto l. 15

§ הוא בו אלנום
recto l. 15

May 28, 1207